

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: **Két legelőszakasz első növedékének vizsgálatai egy húsmarhatartó telepen**

A dolgozatot készítő hallgató neve: **Liegler Robert (FFZHJ0)**

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése: **OAM szak, nappali tagozat, MSc képzés**

Tanszék/Intézet: **Agronómia Tanszék / Növénytermesztési-tudományok Intézet**

Belső témavezető: **Dr. Lepossa Anita, egyetemi docens, MATE**

Külső témavezető: **Dr. Márton Aliz, kutató, ÖMKi**

Gyep nélkül nincs húsmarhatartás. Az új megoldásoknak, gyakorlatoknak fontos szerepe lenne a legelő- és rétgazdálkodásunkban is. Az ÖMKi partnergazdasága, a várvölgyi Gazdatrend Kft. legelőre alapozott húsmarhatartást folytat digitális szenzorokkal felszerelt állománnyal. A gazdaság Natura 2000 besorolása legelői közül két, különböző fekvésű és hozamú gepszakasz első növedékének termésbecslését és beltartalmi vizsgálatait végeztem a 2022. évi legeltetési időben.

A gyepek hozambecslését Grasshopper G2 RPM típusú, tömörített gypmagasság-méréseken alapuló, tárcsás eszközzel, valamint ezzel párhuzamosan végzett nyírási próbával végeztem. A terepi mérések alkalmával gyűjtött növényminták beltartalmi mutatóit (DM, fehérje, hamutartalom) FOSS NIRSTM DS2500F típusú infravörös készülékkel, Grass and Alfalfa Silage mérőprogrammal határoztam meg. A legeltetett szarvasmarha állomány kérődzésére és aktivitására digitális szenzorok által gyűjtött adatok napi maximum- és napi középhőmérséklet értékei közötti összefüggéseket nemparaméteres Spearman-féle rangkorrelációval elemeztem, R-commander statisztikai szoftvert alkalmazva.

A vizsgált gyepterületek növényzetéről gyűjtött adatok, mind a növényzet magasságnövekedését, súlyát illetően, a laboratóriumi adatokat is ide sorolva a VII. számú, nedves gyepterület esetében sokkal kedvezőbb képet mutat. A két módszerrel mért magasság-értékeket összevetve a májusi mérés során a mérőbotos módszerrel kapott növénymagasság 2,9 (IV.) illetve 2,3 (VII.) -szer nagyobb értéket adott a tömörített gypmagasságnál. A június eleji mérésnél ezek az értékek 6 (IV.) illetve 5,3 (VII.) voltak. A nyírási próba a IV. szakaszon 2,1 ill. 2,7-szer, a VII. szakaszon 1,3-2,8-szer meghaladta a tárcsás mérőeszköz becslését. A száraz fekvésű gyp mindkét mérésnél magasabb szárazanyag tartalmat és kisebb fehérjetartalmat mutatott. A IV. szakaszon a napi maximum hőmérséklet, valamint a tehén kérődzés összefüggésében gyenge negatív összefüggés ($r = -0,17$) mutatkozott, mely nem bizonyult szignifikánsnak ($p > 0,05$). A napi maximum hőmérséklet és a tehén kérődzés között a nedves gyepon gyenge, de pozitív irányú összefüggés mutatkozott ($r = 0,28$). Egyik kapcsolat sem volt szignifikáns ($p > 0,05$). A két terület vizsgálati eredményének eltérését a talaj vízmegkötő képessége, a talajösszetétel, a növényzet botanikai összetétele, illetve az elhelyezkedés okozza. Az eredmények alapján indokolt lenne a IV. számú gyepterület esetében a botanikai összetétel olyan irányba történő változtatása, amely elősegíti a talaj jobb vízmegkötő képességét, de a Natura 2000 besorolás miatt az ilyen jellegű beavatkozás tilos.